

ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВОТА

ХАСКОВО

Ул. "П. Берковски" №7

тел: 038/62-27-43

e-mail- kids_art@mail.bg

моб: 0888123055

Утвърждавам :

Директор ДГИ.....

/Т.Илиева/

Заповед № 924-104/17.03.2022г

ПРОГРАМА

ЗА

ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА

Детска градина по изкуствата
за учебната 2021/2022г

/АКТУАЛИЗАЦИЯ/

Настоящата програма е разписана на база Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Рискове:

Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последици са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на образователната система върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждеременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

I. АНАЛИЗ НА ОБЕКТИВНАТА СИТУАЦИЯ

В Детска градина по изкуствата, град Хасково са създадени различни органи с цел превенция на ранното напускане на деца на образователната институция: екип за обхват и задържане в образователната система на деца записани за задължително предучилищно образование; комисия по превенция и закрила на деца в риск от насилие, добре работещ педагогически и обществен съвет, училищно настоятелство, родителски активи, които имат отношение към превенцията и интервенцията на отпадане на децата от задължителна подготовка.

В детската градина се осъществяват следните дейности за превенция на преждеременно напускане на децата от задължителна предучилищна подготовка:

- осигуряване на позитивна образователна среда;
- мотивиране на децата за участие в образователния - процес чрез включването им в допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина;
- подкрепа на личностното развитие на децата - обща и допълнителна подкрепа;
- приобщаване на родителите и повишаване на тяхната ангажираност в процеса на образование;
- осигуряване на ефективна комуникация с родителите чрез провеждане на консултации, електронна комуникация, открити дни и мероприятия;
- консултации с учителите и директора;
- партньорство с Дирекция „Социално подпомагане“, Полиция; Общинска администрация и други институции.

В ДГИ до сега няма напуснали деца от задължителна предучилищна подготовка. Ако има такъв случай на подадено заявление за напускане на дете от втора, трета или четвърта възрастова група ще бъде разгледано, обсъдено с родителите и ще се проследи неговото записване в друга образователна институция.

II. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Законосъобразност - съответствие на политиката на детската градина със законите и подзаконовите нормативни актове/държавната политика.

Кохерентност - взаимна обвързаност на предлаганите политики при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Приемственост - осигуряване на непрекъснато действие на политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

Своевременност — осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рисковете от преждевременно напускане на детската градина.

Отчетност, мониторинг и контрол - постигане на по-висока степен на ефективност.

III. ЦЕЛИ

- Изпълнение на Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, пълноценна личностна реализация на всички деца, независимо от тяхното етническо, социално или културно различие.
- Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на задължителна предучилищна подготовка с огледограничаване на последиците от тях.
- Изпълнение на междуинституционален план за действие за превенция на агресията и за засилване на сигурността в ДГИ

Постигането на целите се осъществява чрез:

- превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които благоприятстват;
- интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахы на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

IV. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

- Проследяване неизвинените отсъствия на децата от задължително предучилищно образование от учителите и информация до директора. Ежемесечно вписване на отсъствията на децата от втора, трета и четвърти групи в модул „Отсъствия“ на НЕИСПУО;
- Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
- Повишаване качеството на образованието.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
- Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Необходими са широко обхватни мерки, насочени към осигуряване на:

- успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности,
- разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и училищно.

V. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

- Обхват на деца за задължителна предучилищна възраст и задържане в образователните институции.
- Връзка с родителя за изясняване на причините за отсъствие на детето.
- Повишаване участието и ангажираността на родителите - индивидуално и групово наставничество.
- Подкрепа за развитието на децата в риск.
- Подпомагане на децата, застрашени от преждевременно напускане на детска градина, по финансови причини.
- Развитие на занимания по интереси.

При изготвянето на програмата се отчитат:

- Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
- Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната образователна култура, работата в екип в рамките на образователната общност; Координираните мерки на всички нива – *съгласно писмо указание изх. № 06-1760/30.07.2021г. н-к РУО Хасково*;
- Проследяване на напредъка на ниво детска градина чрез преки наблюдения на процеса и активно сътрудничество по Механизъм за обхват и задържане на деца – лични срещи на екипа и система ИРСМ.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на деца записани за задължително предучилищно образование в ДГИ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане;
- участие чрез мобилни екипи в Механизма за обхват и задържане на децата в системата на образование за учебната 2021/2022
- поддържане на информацията за деца в електронната платформа на Механизма за обхват и задържане/ по указание на общинска администрация или ръководител екип РУО/.

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на децата, които ще постъпят в първи клас чрез:

- Разясняване на родителите какви са правата и задълженията им – родителски срещи, тренинги, открити моменти, консултации и информационно осигуряване чрез сайта на ДГИ и фейсбук групите;
- Разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в подготвителна за училище група/ административни санкции, нарушения на правата на детето, личностни ценности /
- Индивидуално консултиране на родителите;
- Индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост и специална подкрепа. Предлагане на нови допълнителни дейности и дейности по интереси в детската градина;
- Обход на района и разясняване политиката на образователната система

3. Политики за компенсирание на ефекта от преждевременното напускане на подготвителна за училище група:

- Създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я деца;
- Завръщане на преждевременно напусналите четвърта група към формалната система на образованието чрез използването на различна организация на основните форми на педагогическо взаимодействие: почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето (в момента в ДГИ има две деца на самостоятелна форма на организацията);
- Осигуряване на съвременна интерактивна образователна среда – участие в проекти, подготовка и реализиране на собствена образователна програма, квалификация на учители;
- Подобряване и естетизация на интериора в детските групи;
- Безплатно предоставяне на учебни книжки и консумативи;
- Подкрепа на храненето чрез участие по схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ към МЗ
- Работа по подобряване на физическата дееспособност на децата чрез допълнителни занимания по ПМС № 129 и популяризиране на дейностите;
- По проект „АПСПО“ се работи в модул „Такси“ и при необходимост се организира допълнително подпомагане на деца за усъвършенстване на БЕЛ.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ СИСТЕМАТА ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ *могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:*

- Икономически причини
- Социални причини;
- Образователни причини
- Етнокултурни причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

Социално-икономически причини:

Лошото качество на живот на определени социални слоеве; Ниските доходи - невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи необходими за учебния процес); Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра; Използване на детето, не посещаващо подготвителна за училище група, като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

Към настоящия момент считаме, че такъв риск няма за ДГИ

Образователните причини:

Не владее или недостатъчно владее български език; Затрудненията при усвояване на образователния материал – образователните стандарти ; Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ; Наличие на конфликтни отношения с останалите деца в групата

Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ

Етнокултурни причини:

По-ниска ценност на образованието;

Страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;

Към настоящия момент считаме че този риск в ДГИ няма.

Психологически причини:

Чувство за неуспех;

Неувереност в себе си;

Невъзможност за себеизява поради езикова бариера;

Към настоящия момент считаме този риск е малък, но все пак има място при съвремените деца/влияние на телевизия, телефони, компютри.

Действия : оказване на логопедична и психологическа подкрепа на деца със СОП;

визуализиране на темите от образователното съдържание;

работа със семейството;

обща или допълнителна подкрепа оказана в групата

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират:

Недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на деца от системата на образованието; Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и детска градина. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на

задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на образователната система.

Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ.

Предприети действия – инсталиране на платформа и определен отговорник за наблюдение, обход и работа с тодителите при необходимост

Причини, свързани със здравния статус;

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните групи. Рисковете за преждевременното напускане са свързани със спецификата на индивидуалните дефицити на всяко дете, както и психологическите бариери пред семейството. Въпреки квалификацията си педагозите в детската градина не винаги успяват да приобщат тези деца и да тушират проблема на напрежение в тези семейства. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование – интериор на дворно пространство, липса на възможност за личен асистенти др..

Към настоящия момент считаме този риск за значителен за ДГИ.

– участие в проекти за подпомагане с допълнителни специалисти;
открито споделяне на опит и идеи за работа.

Мерки и дейности свързани с превенцията от отпадане са:

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА за преждеременно напусналите подготвителна за училище група:

- Изготвяне на база данни от учителите /при необходимост/, в чиито групи има деца от рискови групи/съобразно различните причини от отпадане/;
- Координиране действията на учителите на подготвителните групи с тези на ръководство на ДГИ;
- Участие с екип в национален план, съгласно Механизма за обхват и задържане на децата в системата на образование.

КВАЛИФИКАЦИЯ на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;

- Провеждане на обучителен семинар, тренинги и беседи с педагогическите специалисти за справяне с последиците от агресия и насилие в дома и детската градина;
- Провеждане на вътрешна квалификация за начините за разрешаване на конфликти.
- Обмяна на добри практики;

Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на програмата:

- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността – участие в проект „АПСПО“
- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование- осигурена среда и специалисти, работа по проекти
- Създаване на условия за включване на конкретно дете в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности – ателиета, дейности по интереси;
- Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (допуска до себе си);
- Участие на родителите в дейности в полза на детската градина с цел сплотяване на общността и показване на положителен модел за поведение на децата- тренинги ,

благотворителни акции , спортни мероприятия и изяви, педагогическа и психологическа подкрепа;

- Изграждане на доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на задължително предучилищно образование - лични контакти на учителите, въвеждане на електронни информационни канали.
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда.
- Поставяне на детето в активна позиция по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на придобитите знания и умения;
- Превръщането на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използване на иновативни педагогични методи и форми за взаимодействие
- Извършване на ефективна диференцирана работа с деца с по-ниска успеваемост на база диагностика;
- Привеждане самоконтрола и дисциплината на децата в съответствие с новите обществени реалности.
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес, осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация за учене у децата чрез целенасочена възпитателно-образователна работа
- Провеждане на тестове /скрининг/ за ранно откриване на обучителни затруднения/ по желаниена семейството /
- ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност.
Приобщаването им към общочовешките ценности и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия. Организиране на дарителски кампании;
- ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ - лекции, беседи, свързани с обучението на децата / РЗИ , общностен център , РЦППО/

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Дейности за създаване на адекватни условия за привличане и задържане на децата			
Ранно идентифициране на деца от уязвими групи и техните потребности	Постоянен, при постъпване на деца от уязвими групи в детската градина	Педагогическите специалисти	
Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения/ скрининг-тест/	При постъпване на дете на възраст от 3 до 3, 6 месеца в детската градина/при наличие на такива/	Татяна Илиева/ директор	
Изграждане и функциониране на привлекателна образователна среда за всяко дете.	Началото на учебната година	Педагогическите специалисти	

Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.	Съгласно План за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал	Персонал на детската градина	
Дейности за привличане и задържане на всяко дете в детската градина			
Превенция на negliжирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст	Съгласно плана за превенция на насилието	Комисията по изпълнение на координационния механизъм за превенция и противодействие на тормоза и насилието	
Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда/при необходимост/	постоянен	Персонал на детската градина	
Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.	постоянен		Консултации, публикации
Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.	постоянен	Персонал на детската градина	Родителски срещи, съвместни инициативи
Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.	постоянен	Медицинска сестра	
Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и	постоянен	Персонал на детската градина	

пълноценно включване в образователния процес			
Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми	постоянен	Учители и помощник-възпитатели в група, специалисти от РЦПО - Хасково	
Дейности за повишаване на педагогическия капацитет на семействата на децата			
Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията	постоянен	Персонал на детската градина	
Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в дейности за и съвместно с децата.	постоянен	Педагогически специалисти	
Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.	постоянен	Педагогически специалисти	
Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.			
Създаване на програмна система с акценти, насочени към интеркултурно, гражданско и приобщаващо образование на децата.	м. 09.2021г.	Педагогически специалисти	
Създаване на разпределение на образователното съдържание съобразно възрастови групи и особености на децата.	м.09.2021г.	Педагогически специалисти	
Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции.	постоянен	Персонал на детската градина	
Допълнителни дейности съобразно/ателиета/ потребностите на децата и желанието на родителите.	Учебно време	Педагогически специалисти	
Индивидуална подкрепа на деца, съобразно техните образователни потребности.	постоянен	Педагогически специалисти	

С настоящата програма се цели:

Поставянето на приоритет в работата на учителите и приобщаване на родителите към идеята за формирането на личностни умения у децата за адекватно социално поведение в съвременните динамични обществено-икономически условия.

Организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес;

Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.

Включване на родителското настоятелство и представители на обществения съвет като равноправни участници в такъв координационен механизъм.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТНОСТ НА ПРОГРАМАТА

1. Дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.
2. Дял от децата, записани за задължително предучилищно образование (от 4 до 7 години), обхванати в детската градина;
3. Дял на децата, непосещаващи ДГ за една учебна година;
4. Повишена степен на училищна готовност на децата за осигуряване на равен старт в училище /сравнителен анализ/.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

С програмата са запознати всички членове на екипа на детската градина срещу подпис..

Настоящата актуализация е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № ~~4~~ /16.03.2022г. и е утвърдена със заповед на директора № ~~924-104~~ /17.03.2022г